

**SOCIAL- OCH  
HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS  
BETÄNKANDE 4/2012 rd**

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av bestämmelserna om pensionsanstaltarnas solvens**

**INLEDNING**

***Remiss***

Riksdagen remitterade den 8 mars 2012 regeringens proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om pensionsanstaltarnas solvens (RP 9/2012 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

***Utlåtande***

På begäran av social- och hälsovårdsutskottet har ekonomiutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (EkUU 21/2012 rd) återges efter betänkandet.

***Sakkunniga***

Utskottet har hört

- direktör Heli Backman och övermatematiker Mikko Kuusela, social- och hälsovårdsministeriet
- avdelningschef Christina Lindell, Pensions- skyddscentralen

- byråchef Vesa Hänninen, Finansinspektionen
- professor Hannu Kahra, Uleåborgs universitet
- ansvarig försäkringsspecialist Pia Santavirta, Finansbranschens Centralförbund
- direktör Reijo Vanne, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf
- chefsekonomist Eugen Koev, Akava ry
- expert Antti Tanskanen, Finlands näringsliv rf
- chef för pensions- och karriärfrågor Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- vice verkställande direktör Timo Lindholm, Företagarna i Finland rf
- jurist Ismo Heinström, Eläkesäätiöyhdistys - Esy ry
- docent, verkställande direktör Olli Pusa.

Dessutom har Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf lämnat skriftligt utlåtande.

**PROPOSITIONEN**

Regeringen föreslår att lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden, lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, lagen om pensionsstiftelser, lagen om försäkringskassor, lagen om

pension för arbetstagare och lagen om sjömanspensioner ändras.

För att stärka risktäckningskapaciteten för pensionsanstalter som bedriver arbetspensionsförsäkringsverksamhet föreslås det att pensionsanstaltarnas nuvarande buffertar för placerings-

och försäkringsrisker, det vill säga verksamhetskapitalet och utjämningsbeloppet, slås samman och att det bildas en ny buffert. Den nya buffer-ten benämns solvenskapital. För solvenskapitalet kommer det att fastställas en solvensgräns. När solvensgränsen beräknas ska såväl place-ringsrisken som försäkringsrisken och korrela-tionen mellan dem beaktas.

Det föreslås att de krav som gäller vid sol-venstillsynen över arbetspensionsanstalterna ska bestämmas utifrån solvenskapitalet. Om en pen-sionsanstalts solvenskapital sjunker under sol-vensgränsen, ska pensionsanstalten lämna Fi-nansinspektionen en plan för återställande av en sund finansiell ställning. Det föreslås att kravet på minimikapital ska vara en tredjedel av sol-vensgränsen. När en pensionsanstalts solvenska-pital underskrider kravet på minimikapital ska pensionsanstalten utan dröjsmål lämna Finansin-spektionen en plan för kortfristig finansiering.

För pensionsstiftelserna och pensionskassor-na föreslås bestämmelser om en ny post inom

solvenskapitalet vilken baserar sig på arbetsgi-varens tillskottsplikt. Posten ska kunna hänföras till solvenskapitalet, om de villkor som anges i lagen uppfylls. Under en övergångsperiod kom-mer postens maximibelopp att höjas så att maxi-mibeloppet fastställs utifrån förhållandet mellan pensionsanstaltens solvens och arbetspensions-försäkringsbolagens genomsnittliga solvens vid lagens ikraftträdande.

För Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Etera föreslås särskilda bestämmelser om hur in-validpensionsdelen av utjämningsbeloppet ska hänföras till solvenskapitalet. Dessutom före-slås begreppet verksamhetskapital som överförs i anslutning till överföringar av försäkringsbe-stånd ändras till solvenskapital som överförs.

Det föreslås dessutom bestämmelser om för-faranden i sådana fall då arbetspensionsanstal-ternas genomsnittliga solvens har sjunkit eller hotar sjunka snabbt på grund av exceptionella si-tuationer på finansmarknaden.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2013.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

#### *Bakgrunden till lagförslaget*

Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 ja-nuari 2007 fick pensionsanstalterna bättre möj-ligheter till ökade aktieplaceringar och risk-spridning. Till följd av detta väntades andelen aktier bland de samlade investeringarna stiga från 25 till 35 procent. Målet var att få kontroll över trycket på att höja arbetspensionsförsäk-ringsavgifterna genom att öka avkastningen av investeringarna. Om avkastningen stiger med en procentenhet sjunker trycket på att höja arbets-pensionsavgiften med uppskattningsvis två pro-centenheter. Utifrån tidigare investeringar går det att dra slutsatsen att riskerna måste ökas ge-nom ökad andel aktier bland investeringarna för att kravet på större avkastning ska kunna upp-fyllas.

På grund av den internationella finanskrisen skrevs aktierna kraftigt ned och därför ändrades

bestämmelserna om pensionsanstalternas place-ringsverksamhet och solvens temporärt i slutet av 2008 genom en lag som gäller till slutet av 2010. Syftet var att stärka solvensen hos de pri-vata arbetspensionsanstalterna så att de inte skulle behöva sälja aktieinnehav i ett ofördelak-tigt marknadsläge. Giltighetstiden för den tem-porära lagen förlängdes till slutet av 2012 efter-som marknadsläget fortsatt var ofördelaktigt för aktieplaceringar till följd av den ekonomiska re-cession som finanskrisen ledde till.

Krisen på finansmarknaden visade att bestäm-melserna om solvens för pensionsanstalter inte är tillräckligt flexibla när marknadsläget plöts-ligt förändras. Utöver den temporära lagändring-en startade social- och hälsovårdsministeriet därför en översyn av solvensbestämmelserna i syfte att genom permanent lagstiftning göra det möjligt att säkra pensionsanstalternas solvens vid plötsliga störningar på marknaden.

*De föreslagna bestämmelserna*

Regeringen föreslår att arbetspensionsanstalterna utformar en ny buffert som kallas solvenskapital. Det går till så att verksamhetskapitalet och utjämningsbeloppet slås samman till en enda buffert. Verksamhetskapitalet fungerar som riskbuffert mot riskerna i investeringsverksamheten och utjämningsbeloppet finns som beredskap för fluktuationer i försäkringsavgifterna och pensionsutgifterna. Den nya bufferten möjliggör för pensionsanstalterna att bedriva investeringsverksamhet med den risknivå som bestämdes vid reformen 2007. Det betyder att aktieplaceringarna kan utgöra ca 30—35 procent i investeringsallokeringen. Pensionsanstalternas risktagning ökar alltså inte i och med propositionen.

Utskottet anser att förslaget om den nya bufferten är ändamålsenligt och välkommet. Om pensionsmedlen investeras lönsamt går det att hålla tillbaka höjningar av pensionsförsäkringsavgifterna, vilket för sin del kräver lämplig riskbenägenhet i investeringsverksamheten. Om betydande delar av placeringarna överfördes till mindre riskfyllda objekt skulle också den väntade avkastningen sannolikt minska. I vilket fall som helst måste relationen mellan avkastning och risk förbli möjligast optimal.

Solvenskapitalet föreslås få en solvensgräns som utlöser tillsynsåtgärder om den underskrids. Solvensgränserna och påföljderna om de underskrids ska vara desamma oavsett typen av pensionsanstalt. Arbetspensionsanstalterna ska göra upp en plan för återställande av en sund finansiell ställning och utan dröjsmål lämna in den till Finansinspektionen, om pensionsanstaltens solvenskapitel sjunker under solvensgränsen. Minimikapitalet ska vara en tredjedel av solvensgränsen. När en pensionsanstalts solvenskapital sjunker under kravet på minimikapital ska pensionsanstalten utan dröjsmål lämna Finansinspektionen en plan för kortfristig finansiering.

Det är synnerligen motiverat att bereda sig på svårförutsedda förändringar på finansmarknaden så här, anser utskottet. Finansinspektionen ska göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, om pensionsanstalternas genom-

snittliga solvens har sjunkit eller hotar sjunka snabbt på grund av exceptionella omständigheter på finansmarknaden. Efter att Finansinspektionen har lämnat denna anmälan kan Finansinspektionen genom förordning av statsrådet be- myndigas att förlänga den utsatta tiden för genomförandet av en plan för återställande av en sund finansiell ställning till högst tre år. Syftet är att man under ett förhållandevis kortvarigt dåligt marknadsläge ska kunna undvika tvångsförsäljning av arbetspensionsanstalternas placeringstillgångar, möjliggöra risktagning som behövs för god avkastning vid en konjunktursvängning och den vägen se till att arbetspensionsanstalterna kan fungera under exceptionella förhållanden.

*Statistiska uppgifter*

I sitt utlåtande påpekar ekonomiutskottet att propositionen innehåller relativt lite statistiskt material som stöd för förslagen. Som beslutsunderlag hade det varit nödvändigt med mer heltäckande sifferuppgifter om de ekonomiska effekterna med tanke på att propositionen gäller en sektor med betydande samhällsekonomisk effekt. Social- och hälsovårdsutskottet anser att ekonomiutskottets kritik är befogad.

*Upplösning av utjämningsbeloppet*

I slutet av 1990-talet ökade buffertdelen för utgifterna för invalidpension när utgifterna sjönk. Den invalidpensionsdel av utjämningsansvaret som hänförs till solvenskapitalet är ca 1,5 miljarder euro när de årliga utgifterna för invalidpension är ca 500 miljoner euro. Fastän ambitionen har varit att sänka invalidpensionsdelen genom avgiftsnedsättningar är utjämningsbeloppet fortfarande betydande jämfört med de årliga utgifterna för invalidpensionen. Därför är det viktigt att fortsätta minska invalidpensionsdelen av utjämningsbeloppet. I sitt utlåtande uppger ekonomiutskottet att sektionen för beräkningsgrunder vid Arbetspensionsförsäkrarna TELA utreder bl.a. hur buffertmedlen är fördelade mellan små och stora arbetsgivare. Social- och hälsovårdsutskottet instämmer med ekonomiutskottet i att det är angeläget att utreda fördelningen och att fin-

na en rättvis lösning för hur den för stora invalidpensionsdelen ska återbetalas. Social- och hälsovårdsutskottet kommer att bidra till bevakningen av återbetalningen.

### **Detaljmotivering**

#### **Lagförslag 2**

*Ikraftträdandebestämmelsen.* Ikraftträdandebestämmelsens 5 mom. är avsett att hänvisa till 4 mom. och inte till 3 mom. Utskottet föreslår att det här felet korrigeras.

#### **Utskottets förslag till beslut**

Riksdagen

*godkänner lagförslag 1 och 3—5 utan ändringar och*

Helsingfors den 30 maj 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent  
vordf. Anneli Kiljunen /sd  
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna  
Sanni Grahn-Laasonen /saml  
Arja Juvonen /saf  
Laila Koskela /saf  
Merja Kuusisto /sd (delvis)  
Sanna Lauslahti /saml

*godkänner lagförslag 2 enligt propositionen men ikraftträdandebestämmelsen med följande ändringar:*

#### **Utskottets ändringsförslag**

Ikraftträdandebestämmelsen  
(1—4 mom. som i RP)

Bestämmelserna i 4 mom. tillämpas inte från det år för vilket det inte längre fastställs något kompletteringsbelopp enligt 5 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstägare (396/2006).

(6 mom. som i RP)

Merja Mäkisalo-Ropponen /sd  
Lasse Männistö /saml  
Hanna Mäntylä /saf  
Annika Saarikko /cent  
Hanna Tainio /sd  
Lenita Toivakka /saml  
Anu Vehviläinen /cent  
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Esko Salo.

## RESERVATION 1

*Motivering*

Regeringen föreslår att arbetspensionsanstalternas verksamhetskaper och utjämningsbelopp slås samman till en enda buffert, solvenskapital. Verksamhetskaper fungerar för närvarande som riskbuffert mot riskerna i investeringsverksamheten och utjämningsbeloppet finns som beredskap för försäkringsrisker i fråga om hur försäkringsavgifterna räcker till. Sammanslagningen motiveras med ett behov att möjliggöra lönsam investering av pensionsmedlen.

Men det kan inte anses vara acceptabelt att som regeringen föreslår kombinera verksamhetskaper och utjämningsbeloppet, två buffertar som är avsedda för helt olika ändamål. Det är inte befogat att försöka realisera den förväntade avkastningen genom större risktagning, utan i stället gå in för bättre investeringar. Dessutom ser regeringen alltför optimistiskt på den förväntade avkastningen på aktiemarknaden. Det gäller att komma ihåg att arbetspensionsanstalterna t.ex. vid reformerna 1997 och 2007 fick möjlighet att investera med större risk och riskerna realiserades under finanskrisen 2008.

Märk väl att den del av utjämningsbeloppet som finns som beredskap för invalidpensionerna fortfarande är för stor. Det betyder att de invalidpensionsavgifter som betalas av små och medelstora arbetsgivare har varit större än utgifterna för samma typ av pension. De här pengarna som alltså är en skuld till de försäkrade ska nu slås samman med riskbufferten i arbetspensionsbolagens investeringsverksamhet. Men det kan inte anses vara rättvist. De alltför stora avgifterna som betalats bör återbetalas. Det framgår inte av propositionen om arbetspensionsanstalterna möjligen kommer att ha rätt att ta ut försäkringsavgifter för att täcka försäkringsutgifterna men också för att täcka risker som realiserats i investeringsverksamheten. Om det är så kan det inte godkännas.

God förvaltning och allmänna principer för riskhantering kräver dessutom att man håller i

sär beredningsrätt och tillämpning. Så har det inte gått till när den här propositionen bereddes, utan de som kommer att tillämpa lagen har spelat en viktig roll i beredningen. Propositionen är heller inte skriven enligt principerna för god lagberedning, eftersom alla centrala argument inte är motiverade på behörigt sätt.

Tillsynen över arbetspensionsanstalterna försämras avsevärt av propositionen. Arbetspensionsanstalterna kommer att kunna ha betydligt mer placeringsförluster än tidigare utan att gå i konkurs. Dessutom är propositionen problematisk med avseende på konkurrensneutraliteten; t.ex. pensionsstiftelsernas möjligheter att öka sin placeringsrisk blir sämre än arbetspensionsförsäkringsbolagens.

*Lönsamma och säkra investeringar*

Regeringen anser det viktigt att hålla avkastningen från placeringstillgångarna på hög nivå. I 26 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag sägs det att bolagen ska placera sina medel på ett inkomstbringande och betryggande sätt. Men propositionen saknar helt och hållet säkerhetsaspekten. Denna bör vägas in. Det finns också skäl att beakta att större risker inte automatiskt betyder bättre avkastning. Därför bör man snarare gå in för bättre investeringar än för större risker.

De försäkringsavgifter som betalas av små och medelstora arbetsgivare får inte användas för annat än det som de är avsedda för.

Genom propositionen vill regeringen legitimera det faktum att mindre arbetsgivare fått för lite återbäring av de avgifter för invalidpensioner som de betalt till för stort belopp. Utjämningsbeloppet håller fortfarande relativt hög nivå fastän arbetspensionsavgiften kan regleras relativt snabbt och en eventuell negativ utveckling i invalidpensionsrörelsen effektivt kan vältas över på försäkringspremien.

Regeringen lägger inte fram några adekvata uträkningar av återbetalningarna av de invalidpensionsavgifter som samlats i utjämningsbe-

loppet. Det nämns heller ingen orsak till varför det behövs ett ungefär dubbelt så stort utjämningsbelopp för mindre arbetsgivare än för stora (när jämförelsetalen räknas ut i relation till jämförelsegruppernas lönesumma). Överskottet i utjämningsbeloppet från invalidpensionsrörelse återbetalades 2006—2009 och överskottet från invalidpensionsrörelse i form av så kallade tillfälliga nedsättningar 2010—2011. Den uträkning av utdelningen av det delade överskottet som gjorts av sektionen för beräkningsgrunder är inte förenlig med allmänna försäkringsmatematiska principer eftersom de tillfälliga nedsättningarna också inbegriper den för stora invalidpensionsavgiften 2006—2009 och överskottet från invalidpensionsrörelse som återbetalades 2010—2011. I fråga om invalidpensionsavgifterna finns det skäl att anta att en betydande del av de avgifter som mindre arbetsgivare betalt till för stort belopp inte har återbetalats. Frågan bör därför utredas av oberoende experter.

Staten har gett privaträttsliga arbetspensionsförsäkringsanstalter i uppgift att ha hand om lagstadgad pensionsförsäkring. De får ta ut en avgift för det och avgifterna är utmätningsbara utan domstolsbeslut. Det bör ytterligare undersökas om arbetspensionsförsäkringsanstalterna har rätt att med denna fullmakt i förväg ta ut försäkringspremier för att täcka dels försäkringskostnader, dels eventuella realiserade risker från placeringsverksamhet.

#### *Beredning och tillämpning bör skiljas åt*

I ett yttrande till EU:s råd för ekonomiska och finansiella frågor har förbundet för europeiska försäkringsbolag och återförsäkringsbolag (European Insurance), dit också Finansbranschens Centralförbund hör, framhållit att försäkringstekniska frågor mer bör ses som politiska än som tekniska frågor. Detta motiverar organisationen bland annat med att försäkringsteknik i själva verket har stora ekonomiska och sociala effekter. Den understryker att den som ska tillämpa kommande lagar inte själv kan förbereda propositionerna.

I beskrivningen av reglerna för gränser, upplösning och ökning av utjämningsbeloppet un-

derstryker propositionen social- och hälsovårdsministeriets roll. Social- och hälsovårdsministeriet har inte rätt att föreslå ändringar i beräkningsgrunderna. Det kan bara tillstyrka eller avstyrka förslag från arbetspensionsbolagen och pensionskassorna. Det är värt att notera att Arbetspensionsförsäkrarna TELA ry:s sektion för beräkningsgrunder de facto har större befogenheter än vad regeringen uppger. Sektionen är en intern arbetsgrupp i arbetspensionssystemet. Den gör en stor del av de utredningar som påverkar beräkningsgrunderna och kostnadsstrukturen i systemet. Dessutom utövar den expertmakt i arbetet med att utveckla systemet. Propositionsavsnitten om utjämningsbelopp bygger på utredningar som gjorts och sammanställts av sektionen. Dessutom står sektionen för en betydande del av avsnitten om den nya solvensramen. TELA består av företrädare för arbetspensionsförsäkringsbolagen med ständiga representanter för social- och hälsovårdsministeriet och Pensionsskyddscentralen. De kommande tillämparna förbereder reglerna och de framtida handläggarna av ansökningar om beräkningsgrunder sitter som experter i arbetsgruppen. Regeringen uppger att sektionen separat kommer att undersöka gränserna för utjämningsbeloppet. Men det ska göras först efter att propositionen har antagits.

Arbetspensionsförsäkringstekniken är inte bara en enskild fråga som gäller pensionsbolagen, eftersom den har stora samhällsekonomiska, konkurrensrelaterade och sociala effekter. Därför bör social- och hälsovårdsministeriet ta över hela beredningen av beräkningsgrunderna för försäkringspremier och avsättningar. Sektionen för beräkningsgrunder vid TELA måste framtas sin fullmakt att utreda gränserna för utjämningsbeloppet.

#### *Tillsynen över arbetspensionsanstalterna är viktig*

Tillsynen över arbetspensionsförsäkringsanstalterna försämrats avsevärt av propositionen. Det sägs dock inte klart och tydligt ut och motiveras inte heller i propositionen. Tillsynen gäller bland annat täckningen och solvensen. Till-

synen över täckningen är uppdelad på tillsyn över spridningsbestämmelsen och kvantitativ tillsyn över placeringstillgångarna, vilket innebär att placeringstillgångarna alltid ska vara minst lika stora som den ansvarsskuld som ska täckas. Om propositionen godkänns kommer i synnerhet den kvantitativa tillsynen av täckningen att försämrast. Det är inte acceptabelt att tillsynen försämrast.

Arbetspensionsförsäkringsbolagens ofördelade tilläggsförsäkringsansvar ingår i bolagets ansvarsskuld och solvens. Nuvarande praxis är att det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret alltid ska vara minst noll och därmed ökar det alltid försäkringspremieansvaret. Det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret fungerar som buffert vid fluktuationer i placeringsverksamheten. Det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret ökar den del av nettoresultatet i placeringsverksamheten som är högre än ränteankastningskravet på ansvarsskulden och vice versa om nettoavkastningen är lägre än ränteavkastningskravet på ansvarsskulden. I 12 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden sägs det att en pensionsanstalt ska täcka sin ansvarsskuld med sina placeringar. Beloppet av den ansvarsskuld som ska täckas beräknas enligt vad som föreskrivs särskilt. I 15 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag sägs det att den ansvarsskuld som ska täckas är ungefär lika stor som ansvarsskulden. Definitionerna skiljer sig inte mycket från varandra.

Regeringen vill ändra definitionen på arbetspensionsförsäkringsbolagens ansvarsskuld så att det tillåts att det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret är negativt och minskar premieansvaret (14 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag). Propositionen anger inga gränser för hur mycket det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret får reducera premieansvaret. Då kommer alltså framtida förluster i placeringsverksamheten att dras av från det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret utan begränsningar och därmed dras de också av utan begränsningar från den ansvarsskuld som ska täckas. I och med att förlusterna i placeringsverksamheten dras av från både

placeringstillgångarna och ansvarsskulden utan begränsningar kommer arbetspensionsförsäkringsbolagens placeringstillgångar hädanefter alltid att uppfylla det kvantitativa kravet på den ansvarsskuld som ska täckas. Under den gällande lagen får arbetspensionsförsäkringsbolagens förlust i placeringsverksamheten vara högst lika stor som det belopp med vilket placeringstillgångarna överskrider den ansvarsskuld som ska täckas. Med de nya bestämmelserna går en arbetspensionsförsäkringsanstalt inte i konkurs även om den förlorar hela sin placeringstillgång.

#### *Konkurrensneutralitet måste beaktas*

Propositionen har en del skadliga konsekvenser för arbetspensionsförsäkringsanstaltens konkurrensneutralitet. Denna kommer att försämrast mellan pensionsförsäkringsbolagen eftersom utjämningsbeloppet varierar från bolag till bolag beroende på försäkringsbeståndet. Därmed ökar solvensen på olika sätt i bolagen. Propositionen leder till ojämn utveckling i konkurrensvillkoren för arbetspensionsförsäkringsbolagen beroende på hur stort utjämningsbeloppet är i respektive bolag eftersom större risktäckningskapacitet antas möjliggöra bättre placeringsavkastning.

Propositionen har också skadliga effekter för konkurrensneutraliteten mellan olika typer av försäkringsanstalter. Den behandlar olika typer av anstalter olika och resulterar i att pensionsstiftelserna får sämre konkurrensmöjligheter i förhållande till arbetspensionsförsäkringsbolagen. Eftersom arbetspensionsförsäkringsstiftelserna inte har något utjämningsbelopp föreslår regeringen att deras risktäckningskapacitet ska höjas genom en post baserad på arbetsgivarens skyldighet att betala tilläggsavgift. Tilläggsavgiften som ska bilda en buffert för placeringsrisken i arbetspensionsförsäkringsstiftelserna är mer än problematisk i moraliskt hänseende, eventuellt också i juridiskt hänseende, och ändå löser den inte problemet med konkurrensneutraliteten. I själva verket har Konkurrensverket påpekat att pensionsstiftelsernas faktiska möjligheter att öka sin placeringsrisk är sämre än arbetspensionsförsäkringsbolagens. Dessutom har pensionskassornas insamlande av utjämningsbe-

lopp varit mindre reglerat än för bolag. Därför är pensionskassorna inte jämbördiga sinsemellan eller i relation till arbetspensionsförsäkringsbolagen.

*Lagförslaget bör beredas på nytt*

Den temporära lagen om tillfällig ändring i bestämmelserna om fondering av ålderspensioner och om verksamhetskapital i pensionsanstalter som bedriver pensionsförsäkringsverksamhet

bör ges förlängd giltighetstid och propositionen bör beredas på nytt av social- och hälsovårdsministeriet så att de ovan påtalade bristerna blir åtgärdade.

**Förslag**

Vi föreslår

*att riksdagen förkastar lagförslaget.*

Helsingfors den 30 maj 2012

Hanna Mäntylä /saf  
Arja Juvonen /saf  
Laila Koskela /saf

## RESERVATION 2

**Motivering**

Vi ställer oss bakom propositionen om att stifta en permanent lag för att stärka pensionsanstaltarnas solvens. Men vi ser problem i att ett överskott av invalidpensionsavgifter som framför allt betalats av små och medelstora företag i åratal används som en del av den nya solvensbufferen. De här företagen fick 2006—2009 tillbaka ungefär en miljard euro i form av avgiftsnedsättningar för att de tidigare betalat för mycket i invalidpensionsavgifter i relation till behovet. Men trots återbärningarna är det så kallade utjämningsbeloppet fortfarande ca 1,5 miljarder euro fastän de årliga utgifterna för invalidpension är ca 0,5 miljarder euro.

Avgiftssumman och regleringen av gränserna för utjämningsbeloppet behandlas av sektionen för beräkningsgrunder vid Arbetspensionsförsäkrarna TELA. Vi anser att sektionen innan lagen träder i kraft den 1 januari 2013 måste avgöra hur överskottet av utjämningsbeloppet ska återbetalas till de små och medelstora företagen. Det hade funnits skäl att lägga fram utredningar

och alternativ i frågan redan innan propositionen bereddes och lämnades till riksdagen. I sitt utlåtande kritiserar också ekonomiutskottet beredningen bl.a. på den här punkten och ser det som viktigt att finna en rättvis lösning på frågan om hur överskottet av utjämningsbeloppet ska återbetalas.

**Förslag**

Vi föreslår

*att riksdagen godkänner ett uttalande.*

**Reservationens förslag till uttalande**

*Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att sektionen för beräkningsgrunder vid Arbetspensionsförsäkrarna TELA innan lagen träder i kraft den 1 januari 2013 avgör hur överskottet av utjämningsbeloppet ska återbetalas till de små och medelstora företagen på ett rättvist sätt.*

Helsingfors den 30 maj 2012

Juha Rehula /cent  
Anu Vehviläinen /cent  
Annika Saarikko /cent